

Denetlenebilir bir kamu yönetimi için: **HAYIR!**

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, İstanbul Şube Yönetim Kurulu

Tarihe bakıldığında, meslek odalarının demokratik haklar ve özgürlüklerin gelişmiş olduğu dönemlerde etki alanını genişlettiği görülecektir; baskıcı ortamlarda tam aksi bir seyir izlediği ise aşikârdır.

Meslek Odalarının 12 Mart ve 12 Eylül askeri yönetim dönemleri ve izleyen yıllardaki durumu hafızalarımızdaki tazeliğini korumaktadır. Bu dönemlerde siyasi iktidarla ilişkili, siyasi iktidarın görüş ve yaklaşımlarıyla paralellik arz eden mesleki-politik bir hat söz konusu olmuştur. Bu dönemlerin kısa sürdüğü, sürecin belirleyicisi olmadığı bilinmelidir. Çünkü mühendisler, mesleklerinin ruhuna uygun olarak, bir başka ifadeyle, mesleğin varlık nedeni uyumlu olacak şekilde, siyasi iktidarlara karşısına alma pahasına, muhalif bir kulvara oturmuş, siyasi iktidardan bağımsız meslek örgütlenmesini hayata geçirmeye yetli kadroların inisiyatifi altına girmiştir.

Dikkat edilmelidir ki, baskıcı dönemlerden sonraki mücadele pratiği, örgütlenme atağı, tarihimizde iz bırakan dönemler olarak kayıtlara geçmiştir. Teoman Öztürk ismiyle simgeleşen 70'li yılların TMMOB'u bu iddianın kanıtı olarak görülmelidir. TMMOB ve bağlı Odaları sadece mesleki-politik alanın odağına yerleşmekle kalmamış, ülke ölçeğinde demokrasi mücadelesinin tetikleyicisi olmayı başarmıştır. Birebir aynı gelişmelere sahne olmasa da, 12 Eylül'den sonra, 1980'lerin ikinci yarısı ile 1990'ların ilk yıllarında TMMOB ve bağlı Odalardaki kadrosal ve zihinsel değişimin kıymetli bir mücadele birikimine sahne olduğunu belirtmek gerekmektedir.

15 yıllık iktidarı döneminde AKP'nin meslek Odaları ile yıldızının barışmadığı bilinmektedir ve barışması mümkün değildir. Asli olarak kamusal yararı, toplumsal çıkarları korumakla sorumlu meslek odalarının, kamusal alanı talan etmekle sonuçlanacak karar ve tasarruflara imza atan bir siyasi iktidarla yıldızının barışmamasından daha doğal ne olabilir? Nihayetinde söz konusu olan bir "çıkarcı" çatışmasıdır ve mühendislerin "çıkarcı" halkın çıkarlarıyla örtüşmekte, mühendisler halkın yanında saf tutmaktadır.

AKP iktidarı döneminde meslek odaları mevzuatında önemli değişiklikler yapıldığı bilinmektedir. Değişiklikler, meslek odalarını güçsüzleştirmeyi hedeflemekte, Oda-üye ilişkisini zayıflatmayı, koparmayı amaçlamaktadır. Asıl hedefin ise kamusal karar ve tasarruflar üzerindeki denetimi ortadan kaldırmak olduğu bellidir. Siyasi iktidar, "köpeksiz köyde değneksiz gezmek istemekte", toplumsal hayatı bu yönde düzenlemeye çalışmaktadır.

Bizler açısından, 16 Nisan'da halk oylamasıyla karşımıza gelecek Anayasa değişiklik paketi, tam da bunu sağlamak içindir. Siyasi iktidar denetimsizliği bir yönetim biçimi olarak dayatmaktadır. Değişiklik paketinin diğer maddelerinin içerdiği antidemokratik öze dair eleştirilerimiz saklı kalmak kaydıyla, "başkanın" ve onun tarafından atanacak yardımcılardan, bakanlar kurulunun kamusal denetimden muaf tutulmasını sağlayan maddelerin kabul edilir bir tarafını bulmak mümkün değildir.

15 yıllık iktidar döneminde hemen hemen bütün

Doğanın Talanına ve Kırımına İzin Vermeyeceğiz!

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

meslek alanlarını, ulusal ve uluslararası büyük sermaye gruplarının çıkarları doğrultusunda düzenleyen bir zihniyet tarafından hazırlanan Anayasa değişiklik paketinin, kamusal denetimi tamamen ortadan kaldıracak özü, kamusal değerlerin, kentlilerin ortak kullanım alanlarının, yeşilin, doğanın talan edilmesinin karşısında hiçbir engel bırakmayacaktır. İşin en kötü tarafı ise bütün bu yetkilerin tek bir kişinin elinde toplanmasını sağlayacak olmasıdır. Bütün toplumu ilgilendiren bir konunun ister tek bir kişinin, isterse bir heyetin inisiyatifine bırakılması, şeffaflığı, katılımcılığı, demokratik mekanizmaları devre dışı bırakmak anlamı taşıyacaktır ki, aynı şekilde bu tür değişiklikleri kabul etmemiz beklenmemelidir.

Açıkçası sorun, sadece demokratik hayatla alakalı değildir. Anayasa değişiklik paketinin içerdiği maddeler Meclisi işlevsizleştirmek, parlamenter sistemi askıya almak, demokratik katılım mekanizmalarını kağıt üzerinde bırakmakla kalmayacak, 15 yıllık AKP iktidarının uygulamalarından anlaşılacağı üzere, toplumsal hayatın dâni kabuller doğrultusunda düzenlenmesine, Cumhuriyet kazanımlarının yok edilmesine dönük girişimleri kalıcı hale getirecektir.

İnşaat Mühendisleri Odası, özelde de Şubemiz, yapı güvenliğinden ulaşıma, deprem önlemlerinden iş güvenliğine kadar geniş bir yelpazede mesleki-teknik-politik mücadele hattı oluşturmaya çalışmış, 70'li yıllarda inşa edilen birinci Boğaz Köprüsüne ilişkin tartışmalardan, bugün yok edilmek istenen Kuzey Ormanlarının savu-

nulmasına kadar mesleğin evrensel kabullerinden ve kamucu çizgisinden taviz vermeden, sokakta veya hukuki yollardan mücadele etmekten geri durmamıştır. Bugün karşı karşıya kaldığımız Anayasal değişiklikler, kamu yararına olmayan projelerle ilgili hukuki mücadele koşullarının yok edilmesi tehlikesi içermektedir. Yargı bağımsızlığı tam da bu noktada önemlidir. Yargı bağımsızlığı yok edilen bir ülkede, siyasi iktidarın karar ve tasarruflarına karşı hukuk yoluna başvurmak ne yazık ki mümkün olmaktan çıkacaktır.

Anayasaların temel özelliği toplumsal uzlaşa içermesidir. Ne yazık ki ülkemizde Anayasalar olağanüstü dönemlerde yapılmış, toplumsal ve siyasal kesimlerin taşıdığı hassasiyetler Anayasalara yansımamış, metinler yönetim erkini elinde bulunduran siyasi iradenin görüş ve yaklaşımları çerçevesinde belirlenmiştir. Askeri darbe dönemlerinde görmeye alışık olduğumuz antidemokratik yöntem, ne yazık ki mevcut değişiklik paketinde de görülmüş, değişiklik önerisi toplumsal uzlaşa dikkate alınmadan hazırlanmıştır. Hatta aksine mevcut paket, toplumsal gerginliğe ve bölünmüşlüğe yol açacak özellikler içermektedir.

Bitirirken belirtmeliyiz ki, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi demokrasiden, çoğulculuktan, parlamenter sistemden, kuvvetler ayrılığında, yargı bağımsızlığından ve hukuk devletinden, kamu yönetiminin denetlenmesinden yanadır; tercihini de bu yönde kullanacaktır.

